

מסורת הש"ס

(א) סנהדרין נג. לקמן טו.
דף כח. (ב) [לקמן כח].
(ג) [על יב. א. ד] סנהדרין
נג. (ד) [סנהדרין שם
קדושין כ' כ"ב מ. הוריות
כ: חולין ק"א. ו] סנהדרין
שם. (ו) לקמן כח. סנהדרין
יח. (ז) [ע' נוספות לשל
ה. ד"ה ואחרי] (ט) [לשל
ג. לקמן מ. ו. מ. מ. א. מ. א.]
(י) [לקמן כח. א. (ז) דברים
כה. ו] ויקרא כח. א.
(יא) [שם. ו] דברים כה.
(יב) [שם. ו] דברים כה.

גליון הש"ס

בתנ"ך חוצות ווא
מתיבתא. עין ג' ש"ס פ"ב
דחלה:

הגהות הב"ח

(א) במשנה כל שאיסורה
איסור ערוה לא: (ב) גמ'
ע' ק' יבמה אחרת שעולה
לחלצה: (ג) תוס' ד"ה יבא
וכי' דלא קימה מידי דלא
נענין ביה שפחה:

מוסף רש"י

שמגרשה בגט. לאחר
שנשאה נעשית כשאר וואס
רצה לגרשה מגרשה בגט
ואינה צריכה חלצה,
ומחזירה. אס' רצה
להחזיר ולא אמרין מחזירה
רמז רחמנא עליו ועבדה
ומהשתא מיקום עשה
באיסור אשת אה' (לעיר' ה).
ובעיר' לקמן (ט). מרי מילי
אשמעין מגרשה בגט
ואינה צריכה חלצה
ואשמעין ששם רצה
למחזרה מחזירה כשאר
אשה (כתובות צ. א). איסור
מצוה ואיסור קדושה.
יבמה שנפלה לפני יום
הוא איסור עליו משום
מנהו או משום קדושה,
חלוצה. ואינה יוצאה בלא
כלום, אף על גב דגבי חייבי
כריתות ק"ל מגרשה שיה
דעליה דיוחא חלצה היס הוא
כלום בלא חלצה, היס הוא
דאסורה ליה איסור חמור
דלא תפסי ביה קדוש, אכל
איסור מנהו או קדושה
בזנות קדושין נעוה מביין
לחלצה. ואינה יוצאה ליתוס,
ואחו' זו חייבי חלצה
(סנהדרין ג. א). ורא'
מתיבתא. דהא אסרה
ליה, וכי מתא' חיות עשה
חלוצה לא תעשה. גזירה
בזאת רחמנא שמתקיים ע'
יבמה יבא עליה, אטו ביה
שש' שאין זה מלות עשה
(שם). לאחרי צרת
אילונית. הרי שיה נשוי
ב' נשים והאחת אילונית,
אילונית דוכריתא דלא
יורה. נשוי איל זכר מן
האילן, ומת בלא בנים,
שחיתן אסורות להיבס
ופטורין מן החלצה (לעיר'
יב. א). ר' יהודה מחלוק.
שהיה שנה ומפסק,
איסור מצוה אלהמה
לכהן גדול ב' דבתיב.
בסוף ספר ויקרא,
ספשהלם כל מנהו כהונה,
אלה המצוות. איסור
קדושה שניות מדבריו
סופרים. כגון אס' אמו
ואס' אביו, ואחרי קרי אמו
איסור קדושה, שאל' חמשים
ראין עשה. יבמה יבא עליה (שם יט. א). כל העולה לייבום.
מיקום יבום, עולה לחלצה. מיקום חלצה (שם יט. א). וכל שאינה עולה. לית דין, לייבום. שאינה זקוקה להיבס (שם יט. א). אינה עולה. השערה לפני
הזקנים לחלצה (שם יט. א).

ביצד פרק שני יבמות

ב.

עין משפט
גר מצוה

ח א מ"י פ"ו מהלכות
יבום הלכה ז' טושיע:
אשה עשיר קטן טעם א':
ב ב מ"י שם פ"ו הלכה
א טושיע שם סימן
קטע טעם ב' וטעם ד':
ג ב מ"י פ"א מהלכות
אישות הלכה ו' סג
לאוין קי טושיע שם סימן
טו:
ד ד מ"י פ"ו מהלכות
יבום הלכה יא:
יב ד מ"י שם פ"א הלכה
טו:
טו:

תורה אור השלם

1. כי ישוב אחים יחדיו
ומת אחיה מותם וכן אין
לו לא תוקה אשת הפת
החוצה לאיש יד' יבמה
יבא עליה ולקחה לו
לאשה ויבמה:
דברים כה ה
קדושם יחדיו
לא יחלוקו ולא יחללו
שם אלהיהם כי את אשתי
ז' לתם אלהיהם דם
מקריבם ויהי קדוש:
ויקרא כא ו
3. אלה המצוות אשר
צוה יי' את משה אל בני
ישראל בהר סיני:
ויקרא כו לד
4. לא יאמ' יחזק' ואיש
לקחת את יבמתו וקלחה
יבמתו השערה אל
הזקנים ואמרה מאן יבמי
לקחים לא אחיו שם
בישראל לא אבה יבמה.
דברים כה ז

תוספות ישינים

(א) יאמר' לקמן אטריין
קרא לקמן לממר שהגדלו
שמה מיינה ישינים בעלמא
א"י: שאלו קטן דליתו בר
הקמת שם כלל עדות קטן
אכל איהם הבטלה לאחר
בזאת לאחרי אכלה זה
הקמת שם. וא"ת היכי
קאמר בשלמא מן הגשויין
לא אחי עשה דמי לית
ועשה. ואל' דמי לו
למר דהא דמי לית ועשה
אע"ג דנעלמא לא דמי
משום יהודי לאו שאינו שיה
בכל (מגליל דף ה. א). וי"ל
דפרק היכי אפי' אי אמרין
לדון חלוק בין לאו שהיה
בכל ללאו שאינו שיה בכל
(מ"מ) ולא תפסי ק' מידי
מן הגשויין מ"מ תפסי ק'
מן האירוסין דבזאת עשה
ידמה לית: ואשני רבי
מתנא יבמה. וא"ת א"כ
מנל חייב לאוין גרידי דלא
מייבמה נוקי יבמתו בלאו
ועשה ויחייב לאוין גרידי
עדיו לא שמעין וי"ל
דמסתבר דלמא יבמתו
לחדש ולסתר לית ואי
לחייב לאוין ועשה לא
אטריין לדון עשה דוחה
לית ועשה א"כ וא"כ אלא
לסתר חייב לאוין גרידי
מייבום. וא"ת וינמא דחייבי
לאוין ועשה א"כ חלצה לא
צריכי ומפסק ונוקי יבמתו
דמשמי לאוין גרידי
יבמתו בכל הין דמפסי ביה
קדוש:

(ב) קטע דליפ מ"ש בתחלה
שפיר אטריין דלפ דהוי לאו
ועשה אטריין שיה בכל ואפי'
לא דמי.

האי איסורא דאית ליה היתרא. דפקע איסור אשת אח דיכול
להחזירה לאחר שגרשה וכי היכי דפקע ליה לגבי ידיה
איסור אשת אח פקע נמי לגבי אחיו הנולד וי"ל אשת אחיו שהיה
צעולמו: לאתני צרת אילונית. אע"ג דמתני' לא קתני צרה
מ"מ הוי בכלל דכל שאיסורה איסור
ערוה דמשמע שאיסורה צא ממחמת
ערוה דהיינו הצרה ולא הוצרך להזכיר
הצרה כהדיא משום דאפיקרין דלעיל
קאי והא דלא קאמר לאחיו צרת
סוטה וצרת מחזיר גרושה משום
דאילונית דמיא טפי לעריות שמוטות
למת ואסורות לייבס:

בשלמא מן הגשויין ב'. תימה

דמן הגשויין נמי
מיקשי ליה דלמאי חוללת כיון דאין
עולה לייבום דלא אחי עשה דמי לא
תעשה ועשה ותיסה כי מייבי כריתות
וי"ל דלא קאמר בשלמא אלא ממאי
דאין מתייבמת:

יבא עשה וידחה לא תעשה. הקשה

רבי"א זצ"ל דכ"ז דסנהדרין (דף טו.
ושם) דכיון דאין אשה מתעברת מביאה
ראשונה כדאמר בסוף פ' ד' אחין
(לקמן ד' לה. ו) הילך תמיכס דבצינ'
ראשונה ליכא הקמת שם ויצאה שניה
אסירה ליה כדאמר לקמן גזירה ביאה
ראשונה אטו ביאה שניה ואר"י דלא
קשה מידי דלא נענין (א) עתה ראייה
להקמת שם אלא שהיבמה והיבס יכו
ראוין להקמת שם ולא ממעטינן אלא
אילונית וסריס שאין ראוין לילד
לעולם אכל ביאה שאין יכולה להמעינ
זה לא ממעטי כיון שהאשה או היבס
ראוין לבסוף להוליד דלכ"כ מיקשה
הילך קטנה מתייבמת לבנן וגם
לרבי מאיר היטה מתייבמת אי וגם
חששא דשמה תמלא אילונית ובפרק
ז"ש (לקמן דף ק"א): מנן קטן הבא על
הגדולה תגדלו וצ"י הבא על יבמתו
(לקמן טו. א) נמי מביינן דנקיט בצינא
שלא דכרעה והערה אע"פ שאין
מתעברת זה א':

אי הכי חייבי ראויין נמי. פ"י כיון

דלוי עולים לייבום לא יעלו
לחלצה ומימה לר"י היכי מצי למימר
דלא יעלו לחלצה הא מייבמתו דשמעין
דאין

הדיוט ואמאי קרי ליה איסור מצוה דכתי' אלא המצוות איסור קדושה שניות
מדבריו סופרים ואמאי קרי ליה איסור קדוש' אמר אב"י כל המקיים דברי חכמים
נקרא קדוש א"ל רבא וכל שאינו מקיים דברי חכמים קדוש הוא דלא מיקרי
רשע נמי לא מיקרי אלא אמר רבא קדש עצמך במותר לך: אלהמה לכהן
גדול: "קפסיק ותני לא שגא מן הגשויין ולא שגא מן האירוסין" בשלמא
מן הגשויין עשה ולא תעשה יואין עשה דוחה לא תעשה ועשה אלא מן
האירוסין לא תעשה גרידא הוא יבא עשה וידחה לא תעשה אמר רב גידל
אמר רב אמר קרא ועלתה יבמתו השערה שאין ת"ל יבמתו מה תלמוד
לומר יבמתו יש לך יבמה (א) אחת שעולה לחלצה ואינה עולה לייבום ואיו
זו חייבי לאוין ואימא חייבי כריתות אמר קרא ואם לא יחפון האיש לקחת
הא חפץ מייבם (ב) כל העולה לייבום עולה לחלצה וכל שאין עולה לייבום
אינו עולה לחלצה א"ה חייבי לאוין נמי הא רבי רחמנא יבמתו ומה ראית
מסתברא

יש לך יבמה דו'. דאס כתב ולא יחפון האיש לקחת את יבמתו ועלמה השערה הוה משמע דהיה דקרינא ביה לקחת הוא דקא מנכר רחמנא
ועלמה השערה לחלוק אכל חייבי לאוין דלא קרינן ביה לקחת זהו ועלמה להכי דכר כתב יבמתו למימר דיש לך יבמה אחרת שעולה
השערה לחלוק ואע"ג דלא כתב ביה לקחת שאלו עולה לייבום: אימא חייבי כריתות. נמי יליף מהכא דליבסי חלצה ואמאי פטרינן לגמרי: (א) ספסי
בה קידושין. הילך קרינן ביה לקחת שאלו חלצה כריתות לא תפסי בזה קידושין ואפי' עבר האי שיה נשוי ונפלה לאו קימה היא:
לדדדן

קדש עמך במותר לך להתרחק אף מן המותר, כדי שלא יוכל באיסור (סנהדרין ג. א). בשלמא מן הגשויין עשה ולא תעשה. אלהמה לא יקח, במלה יקח ולא בעולה (שם יט. א). ובעיר' סנהדרין
(יח) ראין עשה. יבמה יבא עליה (שם יט. א). כל העולה לייבום. מיקום יבום, עולה לחלצה. מיקום חלצה (שם יט. א). וכל שאינה עולה. לית דין, לייבום. שאינה זקוקה להיבס (שם יט. א). אינה עולה. השערה לפני
הזקנים לחלצה (שם יט. א).